

Dějiny školství

Středověká škola

Přiblížíme vám dobu, kdy byla nejbližší spolupracovnící kantora rákoska a kdy latina byla jazykem vzdělanců. Dobu, ve které číst, psát a počítat uměla jen menšina obyvatel.

Tereziánské reformy

Někdy můžeme zaslechnout i ve školství povzdech: „*To je jak za Marie Terezie!*“. Jak ale probíhala tehdejší školská reforma? Byla skutečně císařovnou Marií Terezií zavedena *povinná* školní docházka? A co to byly tzv. *praeparandy*?

Tradice české vzdělanosti v 19. století

V průběhu 19. století se v zemích západní a střední Evropy stává základní vzdělání samozřejmostí pro děti obou pohlaví, všech sociálních vrstev i náboženského vyznání. Díky reformám patřily české země ve druhé polovině 19. století mezi země s nejvyšší vzdělaností. Výrok Jaroslava Vrchlického *Dvě zbraně máme, knihu jen a školu...* odpovídal realitě. Břidlicovou tabulku nahradily sešity s předtiskem a stále kvalitnější učebnice. Síť obecných a měšťanských škol houstla – řada dodnes sloužících školních budov pochází právě z tohoto období. Není to právě případ i Vaší školy?

Vzdělávání dívek v Čechách

Ještě v roce 1874 se psalo v deníku Pokrok: „*Žena patří do kuchyně a ne do školy; nejlépe pak jest, mlčí-li tu i tam*“. Získání rovnoprávnějších možností ke vzdělání bylo pro české ženy a dívky jedním z nejdůležitějších cílů až do počátku 20. století.

Ostatně - víte, která fakulta povolila jako první řádné studium žen na pražské univerzitě?

Školství v období První republiky

Kdo by neznal slavné filmy *Škola základ života* a *Cesta do hlubin studákovy duše*? Oblíbily si je generace diváků pro jejich humorný pohled na prvorepublikové školství.

Československo bylo v období První republiky vyspělým mnohonárodnostním demokratickým státem a modernizované školství nepochybně patřilo k jeho silným stránkám.

Školství v období Protektorátu Čechy a Morava

Cílem nacistické politiky byla likvidace české inteligence. Proto byla na jedné straně rozšiřována povinná výuka němčiny, na druhé straně byly omezovány všechny ostatní studijní možnosti. Část učebnic byla zakázána, další byly cenzurovány. Dějepis, literární historie a filozofie se staly nežádoucími předměty. Školní budovy byly zabírány pro potřeby německé armády, odrostlejší žáci museli nastoupit na nucené práce. Nejkrutějšího zacházení se dočkaly židovské a romské děti.

Socialistické školství

Mnozí z nás zažili soudružky učitelky, branná cvičení, pionýrské schůzky a zpěv budovatelských písní. Oficiálním cílem vzdělávání se stala výchova k „vědeckému světovému názoru“. Především zásluhou vynikajících učitelů na všech stupních *všeobecně vzdělávacích škol* byli mnozí žáci a studenti pozitivně motivováni a osvojovali si – bez ohledu na omezující školní osnovy – solidní vzdělání.

Škola včera, dnes a zítra

Posloucháte rádi vyprávění rodičů a prarodičů, jaké to bylo, když oni chodili do školy? Můžeme si zavzpomínat spolu, seznámit se s učebnicemi a pomůckami doby minulé. Můžeme hádat, co to byla tzv. kolovadla a v jakém školním předmětu žáci pozorovali tzv. tellurium. Společně si pak namalujeme a popíšeme školu budoucnosti!